

HOMILADOR AYOLLAR UCHUN QULAY MAXSUS KIYIMLAR YARATISH

<https://doi.org/10.5281/zenodo.15008520>

Sattarova Denara Ravshan qizi

*Toshkent toqimachilik va yengil sanoat instituti, charm va poyabzal muhandisligi
kafedrasida asisstanti*

Vaxidova Umida Abduxashimovna

*Toshkent toqimachilik va yengil sanoat instituti, moda va dizayn
kafedrasida mudiri PhD dotsent*

Annotatsiya: *Ushbu loyiha homilador ayollar uchun ergonomik, funksional va estetik jihatdan qulay maxsus kiyimlarni ishlab chiqishga qaratilgan. Kiyimlar homiladorlikning turli bosqichlarida moslashuvchan bo'lib, tabiiy va ekologik toza materiallardan tayyorlanadi. Dizaynda harakat erkinligi, bel va qorin qismini qo'llab-quvvatlash hamda homiladorlikdan keyingi davrda ham foydalanish imkoniyati inobatga olinadi. Loyihaning asosiy maqsadi—ayollarga maksimal qulaylik yaratish va ularning salomatligini ta'minlashdir.*

Kalit so'zlar: *homiladorlik kiyimlari, qulay moda, maxsus kiyim dizayni, ergonomik kiyim, homilador ayollar uchun kiyim.*

Аннотация: *Этот проект направлен на разработку индивидуальной одежды для беременных, которая будет эргономичной, функциональной и эстетичной. Одежда гибкая на разных сроках беременности и изготовлена из натуральных и экологически чистых материалов. В дизайне учитывается свобода движений, поддержка поясницы и живота, а также возможность использования даже после беременности. Основная цель проекта—обеспечить женщинам максимальный комфорт и обеспечить их здоровье.*

Ключевые слова: *одежда для беременных, удобная moda, индивидуальный дизайн одежды, эргономичная одежда, Одежда для беременных.*

Abstract: *This project is aimed at developing individual maternity clothes that will be ergonomic, functional and aesthetic. The clothes are flexible at different stages of pregnancy and are made of natural and environmentally friendly materials. The design takes into account freedom of movement, support for the lower back and abdomen, as well as the possibility of use even after pregnancy. The main goal of the project is to provide women with maximum comfort and ensure their health.*

Keywords: *maternity clothes, comfortable fashion, individual fashion design, ergonomic clothes, Maternity clothes.*

KIRISH

Homiladorlik ayol organizmida jiddiy o'zgarishlarga olib keladigan tabiiy jarayon bo'lib, ushbu davrda kiyim-kechakning qulayligi va funkcionalligi katta ahamiyat kasb etadi. Homilador ayollar uchun maxsus kiyimlar nafaqat tashqi ko'rinish, balki qulaylik, harakat erkinligi va sog'liqni saqlash nuqtayi nazaridan ham muhimdir.

Zamonaviy moda sanoatida homiladorlik davrida foydalanish mumkin bo'lgan kiyimlarning xilma-xil variantlari ishlab chiqilayotgan bo'lsa-da, aksariyat mahsulotlar ergonomika, ekologik toza materiallar va moslashuvchanlik jihatidan yetarlicha talabga javob bermaydi. Shu sababli, ushbu tadqiqot homilador ayollar uchun qulay, zamonaviy va ekologik jihatdan xavfsiz kiyimlarni yaratish tamoyillarini o'rganishga qaratilgan.

Mazkur tadqiqotda homiladorlik kiyimlari dizaynining asosiy tamoyillari, funksional xususiyatlari va bozor talablari tahlil qilinadi. Shuningdek, tabiiy matolar, innovatsion kesimlar va homiladorlikdan keyin ham foydalanish mumkin bo'lgan universal kiyim modellarini ishlab chiqish imkoniyatlari ko'rib chiqiladi.

Homiladorlar uchun maxsus kiyimlarning ahamiyati

Homiladorlik davrida ayol organizmida turli o'zgarishlar yuz beradi. Qorin hajmining kattalashishi, tana haroratining o'zgarishi va mushaklar yuklanishining ortishi sababli kiyim tanlashda qulaylik va ergonomik xususiyatlar muhim ahamiyatga ega. Shuningdek, siqilmagan va havo o'tkazuvchi matolar ayolning salomatligini saqlashga yordam beradi.

Homiladorlik kiyimlarining asosiy talablari

-Homilador ayollar uchun kiyim yaratishda quyidagi jihatlar e'tiborga olinishi lozim
- Moslashuvchanlik – Kiyim homiladorlikning turli bosqichlarida ayol tanasiga moslashishi kerak. Buning uchun rezinka, bog'ich va elastik matolardan foydalanish muhim.
- Ergonomik dizayn – Bel va qorin sohasini siqib qo'ymaydigan yumshoq kesimlar kerak.
- Ekologik xavfsizlik – Kiyim tarkibi tabiiy tolalardan iborat bo'lishi, kimyoviy moddalar ishlatilmasligi lozim.
- Funkcionallik – Homiladorlikdan keyin ham kiyish mumkin bo'lgan universal modellarga e'tibor berish.
- Chiroyli ko'rinish – Zamonaviy ayollar tashqi ko'rinishga katta ahamiyat berishgani sababli estetik dizayn ham muhim.

Homilador ayollar uchun maxsus kiyimlar yaratish nafaqat moda, balki qulaylik, salomatlik va ergonomika bilan bog'liq muhim yo'nalishdir. Zamonaviy texnologiyalar va ekologik materiallar yordamida homiladorlik davrida ayollarga maksimal qulaylik yaratish mumkin. Shu bilan birga, bozor tendensiyalarini inobatga olib, innovatsion dizayn va funkcionallikni oshirish kelajakda ushbu sohaning yanada rivojlanishiga yordam beradi.

Homilador ayollar uchun kuzgi kiyim turlari orasida ko'proq ixtisoslashgan narsalar, masalan, sovuq haroratda yuqori darajadagi qulaylikni ta'minlaydigan yumshoq astarli issiq paltolar ham qo'llaniladi. Shkafning muhim elementi, shuningdek, yomg'irli kuz kunlarida quruq va iliq bo'ladigan qorin uchun qo'shimcha joyni hisobga olgan holda tanlangan yomg'ir paltosidir.

Onalik kiyimlarini tanlashda funktsionallik va qulaylik asosiy mezondir. Ishlab chiqaruvchilar ovqatlanish uchun qulay sirlar bilan jihozlangan modellarni taklif qilishadi, bu esa bunday kiyimlarni nafaqat homiladorlik paytida, balki bola tug'ilgandan keyin ham foydali qiladi. Konvertatsiya qilinadigan paltolar va fermuarli qo'shimcha qo'shimchali kurtkalar kabi shkaf buyumlari salqin mavsumda aravachada yurish uchun ajralmas bo'lib qoladi.

Kiyim materiallari

Onalik kiyimlari uchun materiallarni tanlash kelajakdagi onaning qulayligi va sog'lig'ini ta'minlashda muhim rol o'ynaydi. Paxta, bambuk, jun va zig'ir kabi tabiiy materiallar yuqori nafas olish va hipotalerjenik bo'lib, maksimal qulaylik darajasini ta'minlaydi.

Homilador ayollar uchun kiyim-kechak ishlab chiqarishda elastiklik qo'shish uchun elasthan yoki likrani o'z ichiga olgan aralash matolar ham keng qo'llaniladi. Bu, ayniqsa, shkafning shim va leggings kabi qismlari uchun juda muhim, ular shaklning o'zgaruvchan parametrlariga moslashishi va harakatni cheklamasligi kerak.

Bundan tashqari, kuz davrida izolyatsiya qilingan mato variantlariga e'tibor berish muhimdir. Jun, kaşmir va jun bilan qoplangan materiallar sovuq kunlarda qo'shimcha issiqlikni ta'minlaydi. Kuzgi ob-havo sharoitlaridan himoya qiladigan tashqi kiyim uchun suv o'tkazmaydigan va shamolga chidamli materiallardan foydalanish ham qadrlanadi.

Mato ishlab chiqarish texnologiyalari tobora ko'proq nafaqat estetik, balki funktsional talablarga javob beradigan mahsulotlarni yaratishga imkon beradi. Onalik kiyimlarini ishlab chiqaradigan materiallarning ekologik xavfsizligi va xavfsizligi qulaylik, uslub va sog'liq uchun g'amxo'rlikning mukammal kombinatsiyasini ta'minlash uchun birinchi o'rinda turadi.

Xavfsizlik talablari

Onalik kiyimlarining xavfsizligi uni tanlashda birinchi o'rinda turadi. Sotib olayotganda, ishlatilgan materiallarning xavfsizligini va tarkibida zararli moddalar yo'qligini tasdiqlovchi sifat sertifikatlari mavjudligiga e'tibor berish kerak. Bu, ayniqsa, uzoq vaqt davomida teri bilan aloqa qiladigan mahsulotlar uchun to'g'ri keladi.

Onalik kiyimlari uchun asosiy xavfsizlik talablaridan biri hipotalerjenik materiallardan foydalanishdir. Sintetik bo'yoqlar va kimyoviy muolajalarni qo'shmasdan tabiiy tolalarning mavjudligi allergik reaksiyalarning minimal xavfini kafolatlaydi va kundalik kiyishda yuqori darajadagi qulaylikni ta'minlaydi.

Bundan tashqari, tikuvchilik sifatiga e'tibor berish juda muhimdir. Barcha tikuvlar yumshoq bo'lishi va tirnash xususiyati keltirmasligi kerak, shu bilan birga mahsulotning etarlicha mustahkamligini ta'minlaydi. Kiyim elementlarini mahkamlagichlar va tugmalar

kabi qismlar bilan jihozlash, ularni tasodifiy ochish yoki yirtib tashlashni butunlay istisno qilishi kerak, bu esa potentsial xavf tug'dirishi mumkin.

Kelajakdagi onalar uchun kiyim-kechak ishlab chiqaruvchilari, shuningdek, mahsulotlarni parvarish qilish qulayligiga e'tibor berishadi. Kiyimlar osongina yuvilishi va bir necha marta yuvilganidan keyin ham ularning ishlashi va ko'rinishini saqlab turishi kerak, bu esa kelajakdagi onani qo'shimcha muammolardan xalos qiladi.

Yuqorida sanab o'tilgan xavfsizlik va sifat talablariga rioya qilish nafaqat kelajakdagi onaga himoya va qulaylikni ta'minlaydi, balki homiladorlik paytida chaqaloqning rivojlanishi uchun maqbul sharoitlarni yaratishga yordam beradi. Esda tutingki, xavfsizlik tashvishi to'g'ri kiyimni tanlashdan boshlanadi.

Onalik uchun kuzgi kiyimlarni tanlash tafsilotlarga e'tibor berishni talab qiladi. Asosiy mezon-bu qulaylik, ammo uslub va funkcionallik haqida unutmang. Qulaylik va tashqi ko'rinishdagi afzalliklaringiz o'rtasidagi muvozanatni topish juda muhimdir.

Qorin o'sishi uchun ozgina joy qoldirib, kiyimni o'lchamiga qarab tanlang. Ko'pgina brendlar rasmdagi o'zgarishlarni hisobga olgan holda homilador ayollar uchun maxsus o'lchamlarni taklif qilishadi.

Yaxshi termoregulyatsiya va shamollatishni ta'minlaydigan tabiiy materiallardan tayyorlangan kiyimlarga ustunlik bering.

Kiyimni parvarish qilish qulayligiga e'tibor bering. Maxsus parvarish talab qiladigan mahsulotlar oilaviy hayotning bandligi sharoitida juda qulay bo'lmasligi mumkin.

Mintaqangizning ob-havo sharoitlarini hisobga oling. Sovuq va shamolli kuz uchun ko'proq izolyatsiya qilingan modellar foydali bo'ladi, yumshoq va iliq kuz uchun esa engilroq kiyimlar mos keladi.

Hozirgi moda tendentsiyalaridan xabardor bo'lish, shuningdek, garderobingizni yangilab turishga yordam beradi. Shu bilan birga, agar bu qulaylik va xavfsizlikka zarar etkazsa, modaga so'zsiz rioya qilmaslik kerak.

Va nihoyat, boshqa homilador ayollarning o'ziga xos modellar va brendlar haqidagi fikr-mulohazalariga ham e'tibor berish muhimdir. Ularning shaxsiy tajribalari yaxshiroq tanlov qilishga yordam beradi va umidlarni oqlamaydigan xaridlardan qochadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1.To'lasheva G.S. Xojiyev A.A. "Maxsus kiyimlarning mavjud modellari tahlili asosida innovatsion model tadqiqi" Namangan muhandislik – texnologiya instituti, Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiyasi, maqolalar to'plami 2022. Tom-1, 196-199b.

2. To'lasheva G.S. Xojiyev A.A. "Sovuq haroratda ishlovchilar uchun maxsus kiyimlarni yangi modellarini yaratishning tadqiqi" Namangan muhandislik–texnologiya institute Xalqaro ilmiy-amaliy anjumani, maqolalar to'plami. 2022. Tom-2, 50-52b.

3. Yusupov S.A. Mahsudov Sh.A. “Maxsus kiyim assortimentlari va ularning istiqbolli gazlamalari tadqiqi” Namangan muhandislik-texnologiya instituti “Ilmiy texnika jurnali” 2016 yil № 1 son;

4. ГОСТ 11209-2014. Межгосударственный Стандарт. Ткани для специальной одежды. Общие технические требования.